

РЕШЕНИЕ

№ 94

гр. Пловдив, 06.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на пети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Христо Ив. Крачолов

Членове: Иван Хр. Ранчев

Веселин Г. Ганев

при участието на секретаря Нина Б. Стоянова
в присъствието на прокурора А.А.
като разглежда докладваното от Христо Ив. Крачолов Въззивно наказателно дело от общ характер № 20215000600599 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на гл. 21 НПК.

С присъда № 260065/15.09.2021 г. Пловдивският окръжен съд е ПРИЗНАЛ подсъдимите Х.Д.Д., В.Г.П. и К.А.Х. – и тримата със снета по делото самоличност, за ВИНОВНИ в това, че на 02.05.2018 г., в съучастие като съизвършители помежду си и с Р.Б.Б., чрез използване на технически средства – лопати, кирки и кофа, без съответно разрешение са извършвали теренни археологически разкопки и не по законоустановения ред са извършвали изкопни работи на територията на недвижима културна ценност, поради което и на основание чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 55 ал. 1 т. 1 и ал. 3 от НК ги е ОСЪДИЛ на ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА за срок от ШЕСТ МЕСЕЦА.

На основание чл. 66 ал. 1 НК съдът е ОТЛОЖИЛ така определеното наказание на подс. К.А.Х., с изпитателен срок от 3 /три/ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в законна сила.

На основание чл. 59 ал.1 т. 1 и ал. 2 НК съдът е ПРИСПАДНАЛ от определеното на подс. К.А.Х. наказание времето, през което същият е бил задържан по реда на ЗМВР на 02.05.2018 г. за срок от 24 часа, като един ден задържане е зачел за един ден лишаване от свобода.

Със същата присъда съдът е признал подсъдимия Х.Д.Д., със снета по делото самоличност, за ВИНОВЕН в това, че на 02.05.2018 г. в гр. Х., обл. П., е държал служебен знак – сигнална синя лампа, в нарушение на чл. 151 ал. 6 от ЗМВР, поради което и на основание чл. 274а ал. 1 вр. чл. 54 от НК го е ОСЪДИЛ на 3 /три/ месеца ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

На основание чл. 23 ал. 1 от НК съдът е ОПРЕДЕЛИЛ едно общо най-тежко наказание на подс. Х.Д.Д. в размер на ШЕСТ МЕСЕЦА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

На основание чл. 66 ал. 1 от НК съдът е ОТЛОЖИЛ изпълнението на така определеното общо най-тежко наказание на подс. Д. с изпитателен срок от 3 /три/ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в законна сила

На основание чл. 59 ал. 1 т. 1 и ал. 2 от НК, при изпълнение на така наложеното на подсъдимия Х.Д.Д. наказание 6 /шест/ месеца ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА, съдът е ПРИСПАДНАЛ времето, през което е бил задържан по реда на ЗМВР на 02.05.2018 г. за срок от 24 часа, като един ден задържане е зачел за един ден лишаване от свобода.

С присъдата си Пловдивският окръжен съд е ПРИЗНАЛ подс. В.Г.П., със снета самоличност, за ВИНОВЕН в това, че на 02.05.2018 г. в гр. Х., обл. П., противозаконно е държал оръдия – металдетектор „Р.“, състоящо се от ръкохватка, пулт и сонда, за което е знаел, че е предназначено за търсене на археологически обекти, което не е регистрирано по реда на чл. 152 ал. 2, чл. 147 ал. 6 и § 16 от Закона за културното наследство, поради което и на основание чл. 277а ал. 7 вр. чл. 54 от НК го е ОСЪДИЛ на 3 /три/ месеца ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА, като го е признал за НЕВИНЕН за това по същото време на същото място да е държал множество метални пръчки, които да са част от инкриминирания металдетектор, както и оръдието да е послужило за търсене на археологически обекти, поради което и на основание чл. 304 от НПК го е ОПРАВДАЛ по първоначално повдигнатото му обвинение за това.

На основание чл. 23 ал. 1 от НК окръжният съд е ОПРЕДЕЛИЛ едно общо най-тежко наказание на подс. В.Г.П. в размер на 6 /шест/ месеца ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

На основание чл. 66 ал. 1 от НК така определеното спрямо подсъдимия В.Г.П. общо най-тежко наказание лишаване от свобода е ОТЛОЖЕНО с изпитателен срок от 3 /три/ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в законна сила.

На основание чл. 59 ал. 1 т. 1 и ал. 2 от НК, при изпълнение на така наложеното на подс. В.Г.П. наказание 6 /шест/ месеца ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА, съдът е ПРИСПАДНАЛ времето, през което същият е бил задържан по реда на ЗМВР на 02.05.2018 г. за срок от 24 часа, като един ден задържане е зачел за един ден лишаване от свобода.

Недоволни от така постановената присъда са останали тримата подсъдими, които са я обжалвали, чрез своя защитник, с искане да бъде отменена изцяло, като подсъдимите бъдат оправдани по всички повдигнати обвинения, а при установени съществени процесуални нарушения апелативният съд да върне делото на първоинстанционния съд, при условията

на чл. 335 ал. 2 вр. с чл. 348 ал. 3 НПК.

Прокурорът даде заключение, че жалбата е неоснователна.

Пловдивският апелативен съд, след като се запозна със събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност и във връзка с направените оплаквания в жалбата, намира и приема за установено следното:

ЖАЛБАТА Е НЕОСНОВАТЕЛНА.

За да постанови атакуваната присъда, Пловдивският окръжен съд е приел за безспорно установено от фактическа страна, че подс. Х.Д., подс. В.П. и подс. К.Х., както и починалият Р.Б., наказателното производство по отношение на когото е прекратено, се познавали. Знаели, че в землището на с. П., П. област, се намира могила. Решили да извършат разкопки в тази могила.

Същевременно полицейски служители от РУ на МВР гр. Х. били уведомени, че се извършват разкопки в местност в близост до язовир в землището на с. П.. Свидетелите Ч., И. и Т. обходили района на 27.04.2018 г. и установили, че в местността „М.“ са направени два изкопа, а около единия имало следи от скоро извършвана дейност – прясно изкопана пръст.

На 01.05.2018 г., е сформиран екип от полицейски служители - св. А., И., Т., Ч., А. и А., които отишли на място. Разделили се на две групи и останали в близост. Около 11 часа забелязали, че там спрял син автомобил – джип „С.“, от който слезли три лица. Двама от мъжете били разпознати като подс. Х.Д. и подс. В.П., но другият не е установен. Тримата, разговаряйки помежду си, се приближили до могилата. Чувал се шум от стъпки и леко пискане от използван уред - металдетектор. С него работел непознатият мъж, който по-късно прибрал уреда. Полицейските служители не предприели действия спрямо трите лица, които, необезпокоявани, си тръгнали. Служителите на реда изчакали няколко часа, но никой не се върнал. На следващия ден – 02.05.2018 г. – решили в 5 часа да отидат отново на място и да разположат секретни постове, което е и направено.

Докато било още тъмно, сутринта на 02.05.2018 г., полицейските служители А., Ч., А., В. и И. се разставили до могилата в местността „М.“ в землището на с. П.. Разделили се на две групи - едната се състояла от св. Ч. и А., а в другата били останалите. Поддържали връзка помежду си, като прикривали присъствието си.

След известно време се чуло пукане на съчки – възприето като знак, че приближават хора, и тихи разговори. Впоследствие се чул шум, който от свидетелите е определен като от копаене с кирки, вземане на изкопаното с лопата и изхвърляне на пръст. Възприето е, че подсъдимите сменяли позициите си – разменяли се кой да копае, кой да изхвърля пръста, разговаряли помежду си, а един стоял долу, до началото на могилата. Полицейските служители не били в състояние да възприемат самата изкопна дейност, тъй като дупката била дълбока и не могли да виждат кой е на дъното и какви са действията му.

Около 8 часа на 02.05.2018 г. се пристъпило към задържане на лицата. На място установили подс. Х.Д., подс. В.П. и подс. К.Х., както и Р.Б.. Близко до тях имало раници, кофа, въже, лопати и кирки. Никой не направил опит да бяга. Уведомено е ръководството на Р.Х., както и директора на Р.П., тъй като в пресния изкоп е забелязан бял съд.

Извършен е оглед на място в присъствието на поемни лица – св. С. и И., на служители на Р-П.. – св. М. и М.. За кратко там бил и директорът на А. в Х. – св. М.М.. В изхвърлената пръст и в дупката са намерени предмети, изследвани от археологически експертизи. В една от раниците е установен и сгънат металдетектор, за който подс. В.П. е заявил, че е негов. Споделил, че и останалите инструменти – кирки, лопати, кофа са негови.

Впоследствие са извършени претърсвания в домовете на подсъдимите. В жилището, обитавано от подс. Х.Д., е намерена и иззета сигнална синя лампа.

Според заключението на съдебно техническата експертиза, сигналната синя лампа, държана от подс. Х.Д., е сходна с тези, използвани в МВР и други структури, определени със закон.

Видно от заключението на съдебно техническата експертиза, метал детекторът е бил тестван и е показал нормална работоспособност като метал детектор, комплектован със сонда. Основното му предназначение, определено от производителя на устройството, е, да се ползва за теренни археологически проучвания. С негова помощ могат да бъдат открити монети и украшения от различни видове метали, изброени от вещото лице. Предоставеното устройство предвид неговата доказана работоспособност и предвид наличните следи от употреба /кал/ по сондата може да е било използвано за

търсене на металсъдържащи предмети.

Според писмо от М. изх. № 04-02-99/17.05.2018 г. /т.1 л.124 ДП/, подс. В.П. не е подавал заявление за регистрация на специално техническо средство по смисъла на чл.152, ал.2 от ЗКН и съответно такава регистрация не е извършвана.

Не може да се приеме за основателен доводът на защитата, според който деянието е несъставомерно, тъй като не е установено в конкретния случай да са извършени теренни проучвания по предвидения от закона ред, а от там да се направи и извод, че се касае на първо място за археологически обект и на второ място, за извършване на изкопни работи на територията на недвижима културна ценност. В допълнението към жалбата /л.9 ВНОХД/ се развива тезата, че идентифицирането и изучаването на обектите, като недвижимо културно наследство се извършва по реда на чл. 55 и сл. ЗКН, чрез издирване, изучаване и изготвяне на предварителна оценка. След това се декларира, изготвя се заключителна оценка и т.н. Поради това и защитата счита, че не са осъществени от обективна и субективна страна съставомерните признаци на престъплението по чл. 277 ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 НК.

В хода на досъдебното производство първоначално е била депозирана съдебно археологическа експертиза на вещото лице Е.Б. /т. 2 л. 21 ДП/, която е отговорила на два въпроса.

В първия от тях е посочила, че м. „М.“, в землището на с. П., не представлява национална културна ценност по смисъла на Закона за културното наследство и в същата местност до този момент няма регистриран археологически обект, който да е национална културна ценност. По отношение на този извод първоинстанционният съд не е приел заключението в тази част, а то не е и поддържано от експерта в хода на съдебното следствие.

Вещото лице е отговорило на втори въпрос, че в местността не са извършвани археологически разкопки от представител на Р.. Това заключение обаче е изготвено единствено след справка в АКБ, без да се посети мястото на което са извършени разкопките.

След това е депозирано второ заключение от същото вещо лице Е.Б. /т. 3 л. 43 ДП/, в което експертът е отразил, че при извършен оглед на място на

22. 06. 2020 г. е установила, че във въпросната местност с посочените географски координати се разполага надгробна могила. Обектът представлява недвижима културна ценност, съгласно МП № 1711/22. 10. 1962 г., където всички могили и землени валове са определени със статут на паметници на културата с национално значение. Напълно коректно експертът е посочил, че след посещението ѝ на обекта той е регистриран в автоматизираната система „Археологическа карта на България“ като надгробна могила – карта № 107424, която карта е приложена и по делото /т. 3 л. 44 ДП/.

Вещото лице Е.Б. е депозирала и още едно заключение /т. 3 л. 74 ДП/, в което е направила извод, че след запознаване с откритите на въпросното място бронзов печат, антични и средновековни монети и други артефакти, е напълно възможно те да произхождат от м. „М.“. В тази местност се разполага недвижимата културна ценност надгробна могила, традицията да се издигат надгробни могили в българските земи съществува от 3 хил. пр. Хр. до III в. Многобройни са обаче документираните случаи, когато в съществуващи надгробни могили са вкопани съоръжения през по-късните периоди от античността и средновековието. В гробовете са поставяни монети като дарове и гробен инвентар, сред които са накити, части от облеклото, съдове и други. Поради това вещото лице е приело, че откритите на местопрестъплението предмети е възможно да са принадлежали на подобни археологически структури и е възможно да са били открити в надгробната могила в м. „М.“ при с. П..

С оглед на обективното, всестранно и пълно изясняване на фактите по делото въззивната инстанция изслуша експерта Е.Б., която пред въззивния състав поясни, че всъщност първата експертиза, която е изготвила /т. 2 л. 21 ДП/ е направена единствено по справка в базата данни намираща се в масивите на музея и в това заключение е отразено всъщност липсата на регистрация на този обект. По-късно обаче, когато е трябвало да изготви второто заключение, посетила могилата и установила съответните координати и характеристики, предприела необходимите действия по регистрация на могилата като археологически обект.

Вещото лице изрично поясни, че след подаването на заявката за регистрация следва одобрение от регионални координатори, а след това и от национални координатори, за да се регистрира съответния обект в тази

национална система. В своите разяснения пред съда експертът Е.Б. подчерта, че на много научни археологически конференции е дискутиран въпросът относно това дали, за да се регистрира един такъв обект, са необходими теренни проучвания или не. Прието е, че не само целенасочени експедиции и теренни издирвания могат да бъдат основа за регистриране на обект в АКБ, но и на базата на огледи, включително и полицейски, тази информация може да бъде включвана в АКБ.

В допълнението към въззивната жалба на защитата се възразява, че регистрацията на могилата в АКБ, извършена от Е.Б., е направена след осъществяване на инкриминираното деяние. Извършената междуременно регистрацията на могилата в археологическата карта на България е несъотнесима към съставомерността на деянието. След огледа ѝ, в изпълнение на поставената задача, вещото лице е изготвило своите констатации и депозирала заключението си пред органите на досъдебното производство. Тъй като именно тогава е установила въпросния археологически обект, акуратно предприела действия, които впрочем са свързани с преценка на различни нива – регионално и национално, за надлежното регистриране на обекта. Самата регистрацията обаче няма отношение към преценката на това дали в случая се касае за извършване на археологически разкопки или изкопни работи на територията на недвижима културна ценност.

С оглед гарантиране правото на защита на подсъдимите и изследване на характеристиките на въпросната могила, от въззивния съд беше поставена допълнителна задача и се разшири експертизата, като освен вещото лице Е.Б. в експертния състав се включиха доц. д-р К. К. и в. л. С. ХР. /л. 41 ВНОХД/.

От изготвената от тях съдебно-археологическа експертиза, която е богато илюстрирана със снимков материал, приложен на оптичен носител /л. 56 и 57 ВНОХД/, се установява, че могилният насип има правилна конусовидна форма с диаметър 35 м и височина 4,50 – 5 м, с обем на натрупаната пръст около 2500 куб. м. В нейната южна половина са извършени два изкопа под формата на правоъгълни отвесни шахти, чиито размери са описани в изготвения първоначален доклад на 02. 05. 2018 г. от св. Л. М..

При направения оглед на 22. 03. 2022 г. експертите са констатирани

още 7 иманярски изкопи, извършени в миналото. Стратиграфските напластявания, видими в профилите на извършените изкопи, описани от св. Л. М., както и в изкопа разположен в източната периферия, показват изкуствено насипани пластове от различна по състав и оцветяване пръст. В основата на изкопите ясно личи първичния могилен насип, който се състои от редуващи се пластове кафява пръст, съдържаща голямо количество карбонатни съединения.

Общата дебелина на този първичен насип е около 50 – 70 см. Над него в профилите на иманярските шахтовидни изкопи ясно се откроява основният могилен насип, състоящ се от редуващи се земни пластове с различна дебелина от тъмно кафява пръст и пясък, които се застъпват.

При издигането на надгробните могили първичният насип се насипва, като в конкретния случай от центъра към периферията, непосредствено върху погребение или други обредни съоръжения като клади, огнища, ритуално счупени съдове или ями. Стратиграфските натрупвания, които са констатирани в иманярските изкопи на могилата, намираща се в м. „М.“, показват характерната структура на надгробните могили издигани в древността от III хил. преди Хр. до V в. сл. Хр. Издигането на този тип могили на територията на България е свързано с погребалните практики на тракийските племена в продължение на близо три хилядолетия. Според експертите, откритите фрагменти като тип, принадлежат към монохромната сива керамика характерна за периода V - III в. пр. Хр. Към същия период принадлежат и трите керамични фрагмента открити при огледа на 22. 03. 2022 г.

Наличието на керамични фрагменти с различна локализация в могиления насип е свързано с поменателните ритуали, които се извършват по време на издигането на тракийските надгробни могили. Хронологически тези керамични фрагменти кореспондират с монетата от IV в. пр. Хр. открита в изкопите на могилата и описана от св. Л. М..

Въз основа на всичко това експертите са категорични, че правилната конусовидна форма на могилата, нейните размери, стратиграфско разположение на насипните разнородни земни пластове и наличието на фрагменти от глинени съдове сочат, че издигането на могилата е резултат от човешка дейност. Тя представлява археологически обект, част от могилен

комплекс /некропол/, свързан с погребалните обреди на тракийските племена, населявали този район.

Нещо повече, те са посочили, че именно при огледа за изготвяне на експертизата, назначена от въззивния съд, на около 500 – 600 метра южно от изследваната могила е установена и друга надгробна могила с идентични форма и размери, която също е била обект на иманярски изкоп.

Откритите археологически материали по време на огледа, извършен през 2018 г. според вещите лица, включващи монети и други предмети от римската и средновековна епоха, могат да се свържат с наличието на вторично извършени в могиления насип погребение, каквато практика се установява в много от проучените до сега тракийски надгробни могили в П. област.

Апелативният съд изцяло кредитира заключението на допълнителната разширена съдебно – археологическа експертиза, която бе изслушана по време на въззивното съдебно следствие, тъй като тя е изготвена професионално, задълбочено, с необходимите познания и опит в съответната област. Вещите лица дадоха убедителен, ясен и категоричен отговор на всички поставени въпроси, включително и на тези, които е следвало да бъдат изяснени с моноекспертизите. Още повече, че изводите в тази експертиза са направени след внимателен и задълбочен оглед при посещение на процесната могила в м. „М.“. Отделно от това доц. д-р К. К. е специалист, публикувал изследвания в тази област, които са и цитирани в анализираното заключение /Погребални практики през II - I хилядолетие пр. Хр., П., 2009 г. К. К./.

Поради това и не може да приеме възражението в допълнението към жалбата, според което по делото липсват надлежни доказателства, въз основа на които да се направи извод, че в местността „М.“ била разположена надгробна могила.

Въз основа на това заключение, а така също и от показанията на разпитаните в хода на първоинстанционно съдебно следствие свидетели: В. А. /л. 43 НОХД/; С. Ч. /л.46 НОХД/; П. А. /л.88 гърба НОХД/; М. А. /л.50 НОХД/; В. В. /л. 137 НОХД/; К. И. /л. 139 НОХД/ Пловдивският апелативен съд счита, че в случая единственият възможен и категоричен извод, който може да бъде направен е, че тримата подсъдими в съучастие, като съизвършители са извършвали без съответно разрешение теренни археологически разкопки.

Това е така, защото видно от заключението на допълнителната тройна съдебно археологическа експертиза могилата представлява археологически обект, част от могилен комплекс, свързан с погребалните обреди на тракийските племена, населявали този район.

Категорично се установи, че подсъдимите са извършвали изкопни работи на територията на недвижима културна ценност. Този извод следва на първо място от приложеното към писмо изх. № 11-00-221/15. 02. 2021 г. на М. разпореждане 1711/22. 10. 1962 г. на МС, където в т. 1 е посочено, че надгробните могили в България се обявяват за паметници на културата от национално значение. Наред с това, съгласно хипотезата на чл. 7 ал. 1 от ЗКН, културна ценност е нематериално или материално свидетелство за човешко присъствие и дейност, природна даденост или феномен, което е от значение за индивида, общността или обществото и има научна или културна стойност.

Опровергана е и тезата на защитата, че по делото не е установено въпросната могила да е в резултат на човешка дейност. Допълнителната тройна съдебно - археологическа експертиза изясни този въпрос категорично. Според експертите /л.59 ВНОХД/, правилната конусовидна форма на могилата, нейните размери, стратиграфското разположение на насипните разнородни земни пластове и наличието на фрагменти от глинени съдове сочат, че издигането на могилата е резултат от човешка дейност.

Поради тази причина съдът не може да възприеме възражението на защитата, че тъй като не били извършвани теренни проучвания на въпросния обект и не било установено дали същият е археологически обект и културна ценност, то деянието по чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 НК е несъставомерно.

Пред настоящата инстанция защитата обстойно разви и довода, че намерените монети и старинни предмети, които са били обект на експертизата на в. л. И.П. и Д.Д. не могат да се причислят по някакъв начин към погребалните практики и изобщо към епохата, към която се отнасяла процесната могила. Действително в хода на досъдебното производство е изготвена комплексна съдебно - археологическа и оценъчна експертиза от в. л. проф. д. и. н. И.П. и гл. ас. маг. Д.Д.. Те са посочили, че всички предоставени за изследването вещи са движима културна ценност или части от такива по смисъла на ЗКН. Поради лошото им физическо състояние не е

възможна прецизна идентификация. Всички подекспертни вещи са автентични и имат културна и научна стойност за района, в който са открити. Те нямат художествена стойност, като паричната им равностойност в левове към 02. 05. 2018 г. е 214 лв.

По искане на защитата двамата експерти бяха изслушани във въззивното съдебно следствие. Посочиха, че в една могила може да се намерят материали от много епохи. Отделно от това те разясниха, че стратиграфският пласт представлява профил в археологията, което означава че има наслагване на много пластове. Изяснено беше по безспорен начин от вещото лице П. /л.75 гърба ВНОХД/ и вещото лице Д. /л.76 ВНОХД/ и въпросът относно възможността върху отделните стратиграфски пластове да се открият материали от много епохи. Стратиграфският пласт представлява профил в археологията, който означава, че има наслагване от много пластове. Изхвърлената пръст на практика представлява смес от много стратиграфски пластове, а не от един пласт.

Пловдивският апелативен съд счита, че няма абсолютно никакъв спор, че въпросните предмети са били намерени на местопроизшествието. Това се установява от протокола за оглед на местопроизшествието, където всички открити предмети са надлежно описани открити /т.1 л.25 ДП/, а така също и от показанията на част от полицейските служители, които са участвали в реализирането на полицейската операция. Твърдението на защитата, че тези предмети са били подхвърлени от органите на реда, съдебният състав намира за процесуално некоректно, тъй като от анализирания по-горе доказателства тази теза се опровергава безответно.

В хода на съдебното следствие пред първоинстанционния съд са били разпитани и поемните лица С. И. /л.174 НОХД/ и Е. С. /л.142 НОХД/, участвали в огледа на местопроизшествието. Безспорно от техните показания е установено, че по време на огледа са намерени вещи, описани в протокола за оглед. Това означава, че същите са наблюдавали действията на органите на досъдебното производство. Нюансите в показанията им относно начина на придвижване от местопроизшествието не води до извод за някаква тенденциозност или извършване на нарушения по време на извършване на огледа на местопроизшествието. Освен това, при извършения оглед по време на изготвянето на допълнителната тройна съдебно – археологическа

експертиза, която беше коментирана по-горе, са открити още три керамични фрагмента до изкоп, извършен в източната периферия на могилата. Експертите са подчертали, че наличието на керамични фрагменти с различна локализация в могиления насип е свързано със съответните ритуали, които са извършвани по време на издигането на тракийските надгробни могили.

Поради това и въззивната инстанция не приема възражението на защитата, че въпросните предмети, които са намерени на местопроизшествието и са били обект на изследване от комплексната съдебно-археологическа и оценъчна експертиза на в. л. проф. И.П. и гл. ас. Д.Д. не са били открити на мястото и по начина, по който са били описани в протокола за оглед.

Целият анализ по отношение на тези артефакти настоящата инстанция прави, с оглед твърдението на защитата във въззивното производство. В тази насока обаче изцяло се споделя изводът, че откриването на тези предмети няма отношение към деянието, в което са обвинени тримата подсъдими. Това е така, защото в случая безспорно е установено, че те са извършвали теренни археологически разкопки и не по законоустановения ред са извършвали изкопни работи на територията на недвижима културна ценност. Така че въпросните монети и фрагменти не са предмет на обвинението.

Обсъждайки съставомерността на деянието по чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 НК е необходимо да се отбележи, че по делото категорично е установено, че подсъдимите са нямали съответно разрешение да извършват теренни археологически разкопки. Наред с това, изкопните работи на територията на недвижимата културна ценност не са извършвани по законоустановения ред - този ред подробно е регламентиран в закона и както с основание е отбелязано в обстоятелствената част на обвинителния акт в нормите на чл. 147 ал. 1 ЗКН, чл. 147 ал. 4 т. 2, чл. 148 ал. 1, чл. 150 ал. 1 т. 1 – 5 и чл. 150 ал. 2, и чл. 151 и сл. от ЗКН. Нито един от тези компоненти, подробно регламентирани в закона, не е бил спазен от подсъдимите при извършваната от тях дейност.

Съучастническа дейност по чл. 20 ал. 2 НК за това престъпление също е безспорно установено от показанията на полицейските служители, които пред първоинстанционния съд са пресъздали личните си възприятия от продължилото доста дълго време наблюдение на действията на подсъдимите.

Всеки един от тях чистосърдечно споделил какво точно е възприел от позицията, от която наблюдавал действията на подсъдимите, като не е без значение обстоятелството, че всъщност по отношение на двамата от тях полицейските служители са придобили впечатления за поведението им на местопроизшествието още предишния ден и именно професионалната им интуиция им е подсказала, че те ще се върнат на същото място на следващия ден, за да продължат своята дейност.

С основание първостепенният съд е посочил, че в хода на съдебното следствие е установено, че подсъдимите са извършвали изкопни работи, единият от тях е влизал в изкопа, копаел, пълнел кофата с пръст, подавал я на друг, който пък я изсипвал по склона на могилата, а после си разменяли ролите. Поради това и напълно обоснован е изводът в мотивите към атакуваната присъда, че не може да се приеме за основателно възражението на защитата, според което конкретният каузален принос на всеки един от подсъдимите не бил установен.

Не може да се приеме доводът на защитата, направен в пледоарията пред въззивната инстанция, според който техническите средства не били приложени по делото по съответния процесуален ред. Всички открити предмети и технически средства на местопроизшествието са надлежно описани в протокола за оглед на местопроизшествие и фотографирани в приложения към делото фотоалбум. Именно подробно описаното веществено доказателство детектор за метал марка „Р.“, открито в разглобен вид /т.1 л.24 гърба ДП/ в протокола за оглед е било предмет на изследване на техническата експертиза за изследване на електронни устройства /т.1 л.111 ДП/.

Пловдивският окръжен съд е изложил и убедителни съображения, според които изпълнителното деяние, свързано с извършването на изкопни работи, не може да бъде осъществено без съответните технически средства, поради което и се прави възражение, че в тази насока не може да се приеме квалификацията на деянието по чл. 277а вр. ал. 3 вр. ал. 2 НК, не може да бъде възприето.

От показанията на разпитаните свидетели по безспорен начин се установява, че са използвани кирки, лопати и кофа. Допълнителното наличие на тези технически средства е от значение за разкриване намерението на подсъдимите, както и за приложение на по-тежко квалифициран състав /Р-

Отделно от това в случая е без значение дали реално са намерени археологически обекти. Престъплението е на формално извършване и не е необходимо реалното намиране на такива обекти, достатъчно е дейността да се извършва с такава цел, а използването при осъществяването им на техническо средство квалифицира деянието в по-тежко, а именно по чл. 277а ал. 3 НК /Р-214-2013-III н. о./.

С оглед на изложеното по-горе съдът намира, че подсъдимите Х.Д.Д., В.Г.П. и К.А.Х. за осъществили от обективна и от субективна страна съставомерните признаци на деянието по чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 от НК, понеже на 02.05.2018 г., в съучастие като съизвършители помежду си и с Р.Б.Б., чрез използване на технически средства – лопати, кирки и кофа, без съответно разрешение са извършвали теренни археологически разкопки и не по законоустановения ред са извършвали изкопни работи на територията на недвижима културна ценност.

Подсъдимият Х.Д. е осъществил от обективна и субективна страна съставомерните признаци на деянието, визирано в чл. 274а ал. 1 НК, понеже на 02. 05. 2018 г. в гр. Х. е държал служебен знак – сигнална, синя лампа в нарушение на чл. 151 ал. 6 ЗМВР.

Не може да бъде споделено възражението на защитата, според което извършеното от подсъдимия е несъставомерно, поради това, че лампата не е използвана. В разпоредбата на чл. 156 ал.6 от ЗМВР са изброени отличителни знаци по ЗМВР, а изпълнителното деяние е свързано с държането на полицейската лампа като служебен знак на полицията, което в случая е осъществено от подсъдимия.

Подсъдимият В.Г.П. е осъществил от обективна и субективна страна съставомерните признаци на деянието, визирано в чл. 277а ал. 7 НК, понеже на 02.05.2018 г. в гр. Х.я, обл. П., противозаконно е държал оръдия – металдетектор „Р.“, състоящо се от ръкохватка, пулт и сонда, за което е знаел, че е предназначено за търсене на археологически обекти, което не е регистрирано по реда на чл. 152 ал. 2 , чл. 147 ал. 6 и § 16 от Закона за културното наследство.

По отношение на това деяние на подс. В.П. е необходимо да се посочи, че когато субектът на престъплението осъществява състава по чл. 277а ал. 3 НК това не е пречка той да носи отговорност и по чл. 277а ал. 7 НК за притежаваните от него и впоследствие използвани оръдия. Може да се носи наказателна отговорност за осъществяването и на двете престъпления, тъй

като те имат различен предмет и техните непосредствени обекти не се намират в отношения на поглъщане /Р-367-2015 г. 3 н. о./.

Не може да се сподели доводът на защитата, че в случая деянието е несъставомерно, понеже би могло да се приеме, че подсъдимият е бил в срока за регистрация на техническото средство, а и същото изобщо не е било използвано от подсъдимия. Престъплението по чл. 277а ал. 7 НК е формално, на просто извършване и за изпълнението му е достатъчно деецът да упражнява фактическа власт върху предмета на престъплението, със знанието или предположението, че е предназначено или е послужило за търсене на археологически обекти. Независимо, че задължението за регистрация на металдетектор, предназначен за търсене на археологически обекти, е за собственика на уреда, държателите на нерегистрирани технически средства също са субекти на това престъпление, като, за да е осъществен фактическият му състав от тяхна страна, е достатъчно да знаят или предполагат за това тяхно предназначение или послужване. Регистрацията на техническото средство е допустима само в случаите, когато същото е предназначено за извършване на теренни проучвания, които са подложени на разрешителен режим и изискват съответна компетентност и ценз на лицето, което ги извършва. Ползването на специалното техническо средство не е елемент от състава на престъплението и не е необходимо за квалификацията по чл. 277а ал. 7 НК /Р-76-2019-III н.о./.

Неоснователно е възражението на защитата, че в случая деянието по чл. чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 от НК не било осъществено от субективна страна. С цялото си поведение по извършване на изкопните работи - предварително подготвените технически средства, начинът на подхождането към местопрестъплението, поведението на подсъдимите по време на осъществяване на деянието водят до извода, че те са били напълно наясно с това, че те извършват теренни археологически разкопки и не по законоустановения ред, изкопни работи на територията на недвижима културна ценност. Смяната на всеки един от подсъдимите при извършване на тези изкопни работи, наличието на шишове, сгънат металдетектор, лопати кирки и т.н. по недвусмислен начин опровергава версията, която са се опитали да лансират при задържането им, че били излезли на излет сред природата. Умисълът се извлича от действията на подсъдимия, а не от неговите обяснения, след извършване на престъплението /Р-837-93 I н.о./. Ето защо напълно законосъобразно е преценено, че от субективна страна престъпленията са извършени с пряк умисъл. Подсъдимите са съзнавали обществено опасния характер на деянията, предвиждали са обществено опасните последици и са искали тяхното настъпване.

С оглед изложеното и не може да се приеме възражението на защитата,

според което мотивите на първоинстанционния съдебен акт не отговарят на изискванията на чл. 305 ал.3 НПК. Съдът е обсъдил внимателно и задълбочено всички събрани по делото доказателства. Дал е ясен и убедителен отговор на направените доводи от защитата и въз основа на това е направил напълно законосъобразни изводи. Всички направени възражения от защитата бяха внимателно обсъдени и от настоящата инстанция в проведеното въззивно съдебно следствие, като по този начин беше дадена възможност правото на защита на подсъдимите да се разгъне в пълен обем.

При посочената правна квалификация наложените наказания на тримата подсъдими по отношение на деянието по чл. 277а ал. 3 пр. 1 вр. ал. 2 пр. 1 и 2 вр. чл. 20 ал. 2 вр. ал. 1 от НК са определени при наличието на многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства с приложението на чл. 55 ал. 1 т. 1 НК. Като такива са отчетени чисто съдебно минало на подсъдимите, като явно е преценено, че подс. В.П. и подс. Х.Д. са реабилитирани по предишните осъждания. И тримата имат добри характеристични данни, взето е предвид тяхното семейно и процесуално поведение и е преценено и че най-лекото предвидено от закона наказание ще се окаже несъразмерно тежко, поради което и санкцията от по ШЕСТ МЕСЕЦА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА за всеки един от тях с приложението на чл. 55 ал. 3 НК, без да се налага кумулативно определеното наказание, е справедливо. Доколко е било уместно приложението на чл. 55 НК в случая е безпредметно да се коментира, поради липсата на протест.

По отношение на наложеното наказание за престъплението по чл. 274а ал. 1 НК санкцията също е определена при наличие на смекчаващи отговорността обстоятелства за подс. Х.Д..

По идентичен начин е подходено и по отношение на наказанието за подс. В.П. досежно извършеното от него престъпление по чл. 277а ал. 7 НК, като му е определено наказание в минимален размер от ТРИ МЕСЕЦА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

С основание по отношение на двамата подсъдими е преценено, че санкциите следва да бъдат определени при наличие на смекчаващи отговорността обстоятелства и такива в минимален размер изцяло ще способстват за постигане целите, регламентирани в чл. 36 НК.

Законосъобразно е приложена разпоредбата на чл. 23 ал. 1 НК като по отношение на подс. Х.Д. е определено едно общо най-тежко наказание в размер на ШЕСТ МЕСЕЦА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

Също на основание чл. 23 ал. 1 НК по отношение на подс. В.П. е определено едно общо най-тежко наказание в размер на ШЕСТ МЕСЕЦА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

Преценено е, че и по отношение на тримата подсъдими са налице предпоставките за приложението на чл. 66 НК. Определен е и изпитателен срок в минимален размер, който поради липсата на протест е безпредметно да бъде обсъждан.

Законосъобразно е процедирано и с приложените по делото веществени доказателства.

Направените по делото разноси правилно са изчислени и на

основание чл. 189 ал. 3 НК са възложени в тежест на подсъдимите.

Пред настоящата инстанция са направени разноси в размер на 553 лв. и 79 ст., които подсъдимите следва да заплатят в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Пловдивския апелативен съд.

Предвид на изложеното и тъй като не са налице основания за отмяна или изменение на така постановената присъда, на основание чл. 338 НПК, Пловдивският апелативен съд и

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 260065/15. 09. 2021 г., постановена по НОХД 1941/2020 г., по описа на Пловдивския окръжен съд.

ОСЪЖДА подс. Х.Д.Д., В.Г.П. и К.А.Х. да заплатят в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Пловдивския апелативен съд сумата от 553.79 лв. разноси по водене на делото пред настоящата инстанция.

РЕШЕНИЕТО не е окончателно и подлежи на обжалване или протест в петнадесетдневен срок пред ВКС от съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____